

Development of Learning Achievement in Social Studies, Religion and Culture Content Strand Substance 3 Economics of grade 4 students by STAD Cooperative Learning Technique

Katreeya Saengsai^{1*}

¹ Ban Khok Yai Nong Song Hong School, Khon Kaen Province, Thailand

* Corresponding author. E-mail: ben_lowz@hotmail.com

ABSTRACT

The objectives of this research are (1) to compare academic achievement; Economics of Grade 4 students between before school and after school (2) to compare academic achievement Economics of Grade 4 students after studying with the criterion of 70 percent and (3) to study the satisfaction of Grade 4 students with cooperative learning using the STAD technique. The sample group was 4th grade students at Ban Khok Yai Nong Song Hong School. Khon Kaen Province, 14 people, which were randomly divided into groups. The tools used in the research were 1) a learning management plan, 2) an academic achievement test. Economics It has a difficulty value between 0.46–0.80, a discriminatory power value between 0.20–0.46 and a reliability value of 0.75. 3) Questionnaire on satisfaction with cooperative learning management using the STAD technique. Statistics used in data analysis include mean, standard deviation, percentage, and independent t-test analysis. The research results found that academic achievement Economics of 4th grade students after studying was higher than before studying with statistical significance at the 0.05 level. Academic achievement Economics of 4th grade students after studying was higher than the criteria of 70 percent with statistical significance at the 0.05 level. Grade 4 students' opinions on cooperative learning using the STAD technique were at a high level.

Keywords: Academic Achievement Development, Cooperative Learning, STAD Techniques

การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สาระที่ 3 เศรษฐศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่จัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD

แคทรียา แสงใส^{1*}

¹ โรงเรียนบ้านโคกใหญ่หนองสองห้อง จังหวัดขอนแก่น ประเทศไทย

* Corresponding author. E-mail: ben_lowz@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สาระเศรษฐศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน (2) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สาระเศรษฐศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หลังเรียน กับเกณฑ์ ร้อยละ 70 และ (3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านโคกใหญ่หนองสองห้อง จังหวัดขอนแก่น จำนวน 14 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้ 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สาระเศรษฐศาสตร์ มีค่าความยากง่าย ระหว่าง 0.46–0.80 ค่าอำนาจจำแนก ระหว่าง 0.20–0.46 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.75 3) แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ร้อยละ และการวิเคราะห์ค่าทีแบบไม่อิสระ ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สาระเศรษฐศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สาระเศรษฐศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หลังเรียน สูงกว่าเกณฑ์ ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค STAD อยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ: การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน, การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ, เทคนิค STAD

© 2024 JAE: Journal of Applied Education

บทนำ

ในปัจจุบันการศึกษาเป็นสิ่งที่สำคัญและมีความจำเป็นอย่างมาก เพราะเป็นกระบวนการที่มุ่งพัฒนาคนให้เป็นมนุษย์ที่มีคุณภาพ มีความสามารถเต็มศักยภาพ ทั้งทางด้านสติปัญญา จิตใจ ร่างกาย และสังคม เป็นเครื่องมือที่ใช้ประกอบการดำเนินชีวิต การศึกษาจะมีประสิทธิภาพนั้นต้องมีแนวทางในการจัดการเรียนรู้ โดยมีผู้เรียนเป็นเป้าหมายสูงสุดของการพัฒนา ซึ่งในการจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้อย่างแท้จริงคือการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เป็นศูนย์กลางของการจัดการเรียนรู้ และให้ผู้เรียนแต่ละคนได้พัฒนาอย่างเต็มศักยภาพของแต่ละคน จึงต้องให้ความสำคัญกับผู้เรียนตั้งแต่การวางรากฐาน การพัฒนาขีดความสามารถด้านต่างๆ ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี ซึ่งในสภาวะปัจจุบันมนุษย์เรามีการแข่งขันสูง ดังนั้น การตัดสินใจบนพื้นฐานของข้อมูลที่หลากหลาย และผ่านกระบวนการวิเคราะห์ที่เหมาะสม ดังเช่น หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดกรอบทิศทางจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาเด็กและเยาวชนไทยทุกคนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานให้มีคุณภาพ ด้านความรู้และทักษะที่จำเป็นสำหรับการดำรงชีวิตในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงและแสวงหาความรู้เพื่อพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ซึ่งการพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้ นั้น จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญ 5 ประการ ดังนี้ ความสามารถในการสื่อสาร ความสามารถในการคิด ความสามารถในการแก้ปัญหา ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) เป้าหมายการเรียนรู้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2562 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มุ่งสร้างสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้สร้างโอกาสให้คนไทยคิดเป็นทำเป็นมีเหตุผล สามารถเรียนรู้ได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

โลกในยุคปัจจุบันมีการแข่งขันทางด้านเศรษฐกิจ ทุกประเทศกำลังพัฒนาให้ตนเองได้ก้าวเข้าสู่เวทีผู้นำทางเศรษฐกิจ ประเทศไทยก็เป็นอีกประเทศหนึ่งที่กำลังก้าวสู่การเป็นประเทศทางด้านเศรษฐกิจ ทำให้การศึกษาของไทยต้องปูพื้นฐานให้กับผู้เรียนได้มีความรู้เบื้องต้นในเรื่องของการจัดการทางเศรษฐกิจ โดยนำเนื้อหามาบรรจุไว้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้มีความรู้เรื่องเศรษฐศาสตร์ เป็นการเพิ่มฐานความรู้ให้กับผู้เรียนก่อนการเผชิญหน้ากับสภาพสังคมโลก ดังนั้น ความสามารถในการเรียนรู้เรื่องเศรษฐศาสตร์และการเงินจึงเป็นสิ่งสำคัญอย่างมาก ในช่วงที่สภาวะแวดล้อมทางเศรษฐกิจของโลกมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาโดยเฉพาะการแข่งขันทางการเงินที่มีความซับซ้อนขึ้น ทำให้ทุกคนต้องเผชิญกับแรงกดดันในเรื่องต่างๆ เกิดความไม่มั่นคงในการดำรงชีวิตและส่งผลกระทบต่อสุขภาพทางการเงิน จึงจำเป็นที่จะต้องสร้างและพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในเรื่องเศรษฐกิจและการเงิน เพื่อเป็นการวางรากฐานทางการเงินของประเทศให้มั่นคงต่อไปในอนาคต (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551)

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เป็นหนึ่งในแปดกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ สถานศึกษาต้องใช้เป็นหลักในการจัดการเรียนการสอน และเป็นกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ผู้เรียนทุกคนในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาต้องเรียนใน 5 สาระหลัก ดังนี้ สาระศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม สาระหน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม สาระเศรษฐศาสตร์ สาระประวัติศาสตร์ และสาระภูมิศาสตร์ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) ซึ่งโดยธรรมชาติวิชาของกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เป็นวิชาที่ว่าด้วยความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสภาพแวดล้อมทั้งทางธรรมชาติและสังคม มุ่งให้ผู้เรียนรู้จักการปรับตัวให้สัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสภาพแวดล้อมทั้งทางธรรมชาติและสังคม มุ่งให้ผู้เรียนรู้จักการปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมนั้น ผู้เรียนจะต้องรู้จักการพัฒนาระบวนการเรียนรู้ โดยรู้จักการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรอง และมีวิสัยทัศน์สามารถเผชิญสถานการณ์ที่เกิดขึ้น และมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในชีวิตประจำวันได้ โดยเรียนรู้ด้วยวิชาการที่หลากหลายเรียนรู้จากข้อมูลข่าวสารทั้งภายในห้องเรียนและภายนอกห้องเรียน ซึ่งเป็นความรู้ใหม่ๆ ที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องและจำเป็นต้องแสวงหาความรู้ตลอดเวลา โดยใช้เทคโนโลยีและสื่อสารสนเทศต่างๆ ได้อย่างเป็นประโยชน์ ผู้เรียนสามารถเรียนรู้แก้ปัญหาที่เกิดขึ้นด้วยตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ รู้จักทำงานร่วมกัน เป็นหมู่คณะตามระบอบประชาธิปไตยบนพื้นฐานของหลักคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมอันพึงประสงค์ การจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ให้ผู้เรียน มีคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษา ครูผู้สอนเป็นผู้มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่ง จึงต้องรู้จักนำวิธีการสอน หรือเทคนิคการสอนที่หลากหลายมาใช้ในการเรียนการสอน ในการจัดกระบวนการเรียนรู้ ต้องจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล และจะต้องรู้วิธีการฝึกผู้เรียนให้มีทักษะการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้ และการจัดการเรียนรู้ควรเน้นการเรียนรู้ตามสภาพจริง การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้ร่วมกัน การเรียนรู้จากธรรมชาติ การเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง และการเรียนรู้แบบบูรณาการ จะเป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนสนใจและเอาใจใส่ต่อบทเรียนมีความเข้าใจในบทเรียนดียิ่งขึ้นด้วย (กรมวิชาการ, 2545)

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านโคกใหญ่หนองสองห้อง จังหวัดขอนแก่น ในปีการศึกษา 2564 พบว่า ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนร้อยละ 60.82 ซึ่งถือว่าเป็นผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ต่ำกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 ซึ่งมีปัญหามาจากหลายสาเหตุ อาทิ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนยังไม่หลากหลาย ไม่น่าสนใจ นักเรียนไม่มีส่วนร่วมในกิจกรรม นักเรียนมีความแตกต่างระหว่างบุคคล นักเรียนเก่งจะแข่งขันกัน นักเรียนอ่อนจะถูกทอดทิ้ง ทำให้เกิดความท้อแท้ในการเรียน ส่งผลให้เกิดปัญหาทางการเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ผู้สอนส่วนมากใช้วิธีการสอนแบบบรรยายและเน้นให้ผู้เรียนท่องจำ ผู้เรียนไม่มีโอกาสเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ทำให้นักเรียนขาดทักษะในการคิด การแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน ขาดการพัฒนาทักษะของการทำงานเป็นทีม ขาดความร่วมมือในการทำงาน ไม่แบ่งภาระงานที่ชัดเจนและขาดความรับผิดชอบในการทำงานร่วมกับผู้อื่นในทีม ทำให้งานที่ออกมาไม่ประสบผลสำเร็จและงานขาดประสิทธิภาพ ผู้เรียนจึงได้รับความรู้ไม่เพียงพอ เมื่อการเรียนการสอนมีปัญหาเช่นนี้ ผลการเรียนของนักเรียนจึงต่ำลง (สุวิทย์ มูลคำ และ อรทัยมูลคำ, 2550)

การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือมีหลายเทคนิค อาทิ เทคนิค TGT เทคนิค Jigsaw เทคนิค CIRC เทคนิค TAI เทคนิค STAD โดยเทคนิคที่ผู้วิจัยสนใจนำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือคือ เทคนิค STAD (Student Teams Achievement

Divisions) เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบ แบ่งกลุ่ม โดยกำหนดให้นักเรียนที่มีความสามารถแตกต่างกัน ทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 4-5 คน ซึ่งประกอบด้วย นักเรียนที่เรียนเก่ง 1 คน นักเรียนที่เรียนปานกลาง 2-3 คน และนักเรียนที่เรียนอ่อน 1 คน เทคนิค STAD มีองค์ประกอบสำคัญอยู่ 3 องค์ประกอบ ได้แก่ โอกาสความสำเร็จที่เท่าเทียมกันซึ่งเป็นแรงจูงใจในการเรียนรู้ ผลจากความรับผิดชอบรายบุคคลที่จะทำให้กลุ่มประสบความสำเร็จ และรางวัลของกลุ่มที่จะได้รับเมื่อทำคะแนนได้ถึงเกณฑ์ตามที่กำหนดไว้ เทคนิค STAD เป็นเทคนิคที่ส่งเสริมให้เกิดสัมพันธภาพระหว่างผู้เรียน เป็นการเน้นการดูแลช่วยเหลือกันในกลุ่ม (ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์, 2552) ซึ่งเทคนิคดังกล่าวได้รับการยอมรับจากครูผู้สอนด้วยการนำไปใช้ในงานวิจัยเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้รายวิชาต่างๆ

จากการศึกษางานวิจัย พบว่ามีผู้ศึกษาผลการนำเทคนิค STAD ไปจัดการเรียนรู้ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น เช่น ภคนันท์ ่องอาจ (2562) การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD เรื่อง พลเมืองดี ตามวิถีประชาธิปไตยของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผลการวิจัยพบว่า 1 ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD เรื่อง พลเมืองดีตามวิถี ประชาธิปไตยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีประสิทธิภาพ เท่ากับ 84.77/85.63 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด 80/80 2 นักเรียนที่เข้ารับการทดลองมีความพึงพอใจต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD เรื่อง พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด น้ำพลอย โพธิ์ขวัญ (2562) ได้พัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาประวัติศาสตร์ โดยใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD ร่วมกับวิธีประวัติศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเทศบาล 1 จังหวัดนครนายก พบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาประวัติศาสตร์หลังเรียนสูงกว่าก่อน และการจัดการเรียนแบบร่วมมือเทคนิค STAD มีจุดเด่นคือการสร้างแรงจูงใจให้นักเรียนช่วยเหลือเพื่อนสมาชิกในกลุ่มให้เกิดการเรียนรู้ โดยมีเงื่อนไขคือรางวัลที่กลุ่มของตนเองจะได้รับ นำไปสู่การร่วมมือร่วมใจกัน ก่อให้เกิดความสามัคคีและความรับผิดชอบร่วมกัน

จากแนวคิดและสภาพปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะทำการวิจัยเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สาระที่ 3 เศรษฐศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สาระเศรษฐศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน ด้วยการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สาระเศรษฐศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หลังเรียนด้วยการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD กับเกณฑ์ ร้อยละ 70
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สาระที่ 3 เศรษฐศาสตร์

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 ศูนย์พัฒนาการศึกษาคุณภาพที่ 12 แวงน้อย ทางขวาง ก้านเหลือง จังหวัดขอนแก่น จำนวน 15 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 87 คน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านโคกใหญ่หนองสองห้อง จังหวัดขอนแก่น จำนวน 1 ห้องเรียน รวม 14 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Random Sampling) โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยสุ่ม

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 แผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สาระที่ 3 เศรษฐศาสตร์ จำนวน 16 แผน รวม 16 ชั่วโมง

2.2 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 สาระที่ 3 เศรษฐศาสตร์ เป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 1 ฉบับ 30 ข้อ

2.3 แบบสอบถามความพึงพอใจ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD เป็นแบบมาตรฐานประมาณค่า (Rating Scale) 3 ด้าน จำนวน 16 ข้อ

3. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

3.1 แผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD

แผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ผู้วิจัยดำเนินการสร้าง ดังนี้

3.1.1 ศึกษาและวิเคราะห์หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ส 14101 (ฉบับปรับปรุง 2560) ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านสวนหม่อน เกี่ยวกับคำอธิบายรายวิชา สาระการเรียนรู้ มาตรฐาน ตัวชี้วัด

3.1.2 ศึกษาโครงสร้างรายวิชา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ตามหลักสูตรสถานศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 สาระที่ 3 เศรษฐศาสตร์ ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยคัดเลือกหน่วยการเรียนรู้ จำนวน 4 หน่วยการเรียนรู้ คือ 1) การบริโภคสินค้าและบริการ 2) เศรษฐกิจพอเพียง 3) เศรษฐกิจชุมชนในประเทศไทย และ 4) เงินทองของมีค่า และจัดทำโครงสร้างหน่วยการเรียนรู้

3.1.3 กำหนดโครงสร้าง แผนการจัดการเรียนรู้ และชั่วโมงสอน

3.1.4 เขียนแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD จำนวน 16 แผน เวลา 16 ชั่วโมง แต่ละแผนมีองค์ประกอบ

3.1.5 นำแผนการจัดการเรียนรู้เสนออาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระ เพื่อขอรับคำแนะนำในเนื้อหาแต่ละขั้นตอนของแผนเพื่อปรับปรุงส่วนที่บกพร่องตามคำแนะนำ

3.1.6 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน (รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตามภาคผนวก ก) เพื่อประเมินความตรงตามเนื้อหา ความถูกต้อง เหมาะสม โดยใช้แบบประเมินแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert) คือ เหมาะสมมากที่สุด เหมาะสมมาก เหมาะสมปานกลาง เหมาะสมน้อย เหมาะสมน้อยที่สุด กำหนดเกณฑ์ความเหมาะสม / ถูกต้องที่ใช้ได้คือผลการประเมินมีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.51 ขึ้นไป

3.1.7 จัดพิมพ์เป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผ่านเกณฑ์การประเมินคุณภาพโดยผู้เชี่ยวชาญ เป็นฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

3.2 การสร้างและหาคุณภาพของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

3.2.1 ศึกษาและวิเคราะห์หลักสูตรสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ศึกษาหลักสูตร คำอธิบายรายวิชา และขอบข่ายเนื้อหาวิชาหลักสูตรสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ส 14101 (ฉบับปรับปรุง 2560) ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

3.2.2 ศึกษาทฤษฎีและวิธีการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแบบเลือกตอบของ สมนึก ภัททิยธนี (2549) และศึกษาวิธีการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์แบบอิงเกณฑ์ของ บุญชม ศรีสะอาด (2560)

3.2.3 วิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด สาระการเรียนรู้ จุดประสงค์การเรียนรู้ และระดับพฤติกรรมในการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ได้แก่ ด้านความรู้ความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ และการวิเคราะห์

3.2.4 สร้างข้อสอบแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 1 ชุด 40 ข้อ โดยให้ครอบคลุมเนื้อหาสาระที่ 3 เศรษฐศาสตร์ วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ครอบคลุมพฤติกรรม 4 ด้าน คือ ด้านความรู้ความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ และการวิเคราะห์

3.2.5 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ที่สร้างขึ้น เสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อให้ข้อเสนอแนะปรับปรุง จากนั้นนำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญชุดเดิม เพื่อประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อสอบรายข้อกับจุดประสงค์การเรียนรู้ โดยกำหนดเกณฑ์ให้คะแนน ดังนี้

- +1 เมื่อแน่ใจว่าข้อสอบสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้
- 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อสอบสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้
- 1 เมื่อแน่ใจว่าข้อสอบไม่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

คำนวณค่า IOC (Index of Item-Objective Congruence) ของข้อสอบรายข้อแล้วคัดเลือกข้อสอบที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป ซึ่งแบบทดสอบมีค่า IOC ระหว่าง 0.67–1.00 ได้ข้อสอบ 40 ข้อ เพื่อนำไปทดลองใช้หาค่าอำนาจจำแนก (r) ความยากง่าย (p) และความเชื่อมั่นของแบบทดสอบต่อไป

3.2.6 นำแบบทดสอบที่ได้รับการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ศูนย์พัฒนาการศึกษาคุณภาพที่ 12 แวงน้อย ทางขวาง ก้านเหลือง จังหวัดขอนแก่น จำนวน 30 คน ซึ่งได้เรียน สารที่ 3 เศรษฐศาสตร์มาแล้ว นำกระดาษคำตอบของแบบทดสอบมาตรวจให้คะแนน โดยข้อที่ตอบถูกให้ 1 คะแนน ตอบผิดให้ 0 คะแนน และวิเคราะห์คุณภาพของแบบทดสอบวัดสัมฤทธิ์ทางการเรียน

3.2.7 นำคะแนนจากการสอบมาตรวจให้คะแนน และหาค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) และคัดเลือกข้อสอบที่มีความยากง่าย (p) ระหว่าง 0.20 - 0.80 และค่าอำนาจจำแนก (r) ตั้งแต่ 0.2 ขึ้นไป พบว่าแบบทดสอบมีค่าความยากง่าย ระหว่าง 0.46–0.80 ค่าอำนาจจำแนก ระหว่าง 0.20–0.46 เลือกไว้จำนวน 30 ข้อ

3.2.8 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สารที่ 3 เศรษฐศาสตร์ ที่เลือกไว้ทั้ง 30 ข้อ มาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้วิธีของ Kuder-Richardson จากสูตร KR-20 ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.74

3.2.9 จัดพิมพ์แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพแล้วจำนวน 30 ข้อ เพื่อนำไปใช้ในการทดสอบจริงกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

3.3 การสร้างและหาคุณภาพของแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียน ต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD

3.3.1 วิเคราะห์ข้อมูลที่ต้องการวัดตามนิยามศัพท์เฉพาะ โดยพิจารณาว่าจะวัดความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD รายวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 เรื่องน่ารู้เกี่ยวกับเศรษฐศาสตร์

3.3.2 กำหนดรายการสอบถามและสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจตามโครงสร้าง ของแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ พึงพอใจมากที่สุด พึงพอใจมาก พึงพอใจปานกลาง พึงพอใจน้อย และพึงพอใจน้อยที่สุด โดยกำหนดเกณฑ์ให้คะแนนและเกณฑ์แปลผลความพึงพอใจ ดังนี้ (บุญชุม ศรีสะอาด, 2560)

5	หมายถึง	มีความพึงพอใจอยู่ในระดับ มากที่สุด
4	หมายถึง	มีความพึงพอใจอยู่ในระดับ มาก
3	หมายถึง	มีความพึงพอใจอยู่ในระดับ ปานกลาง
2	หมายถึง	มีความพึงพอใจอยู่ในระดับ น้อย
1	หมายถึง	มีความพึงพอใจอยู่ในระดับ น้อยที่สุด

กำหนดเกณฑ์การแปลผลความพึงพอใจ ดังนี้

4.51–5.00	หมายถึง	มีความพึงพอใจอยู่ในระดับ มากที่สุด
3.51–4.50	หมายถึง	มีความพึงพอใจอยู่ในระดับ มาก
2.51–3.50	หมายถึง	มีความพึงพอใจอยู่ในระดับ ปานกลาง
1.51–2.50	หมายถึง	มีความพึงพอใจอยู่ในระดับ น้อย
1.00–1.50	หมายถึง	มีความพึงพอใจอยู่ในระดับ น้อยที่สุด

3.3.3 นำแบบสอบถามความพึงพอใจเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่านประเมินความสอดคล้อง (Index of Item-Objective Congruence: IOC) ของข้อคำถามกับพฤติกรรมที่ต้องการวัด โดยใช้แบบประเมินที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

ให้คะแนน +1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามสอดคล้องกับนิยามความพึงพอใจ

ให้คะแนน 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามสอดคล้องกับนิยามความพึงพอใจ

ให้คะแนน -1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามไม่สอดคล้องกับนิยามความพึงพอใจ

3.3.4 วิเคราะห์ข้อมูล ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับพฤติกรรมที่ต้องการวัด โดยหาค่า IOC (ไพศาล วรคำ, 2556: 253) เลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป พบว่า แบบสอบถามมีค่า IOC ระหว่าง 0.67–1.00

3.3.5 พิมพ์แบบสอบถามฉบับจริงนำไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านโคกใหญ่หนองสองห้อง จังหวัดขอนแก่น จำนวน 14 คน ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

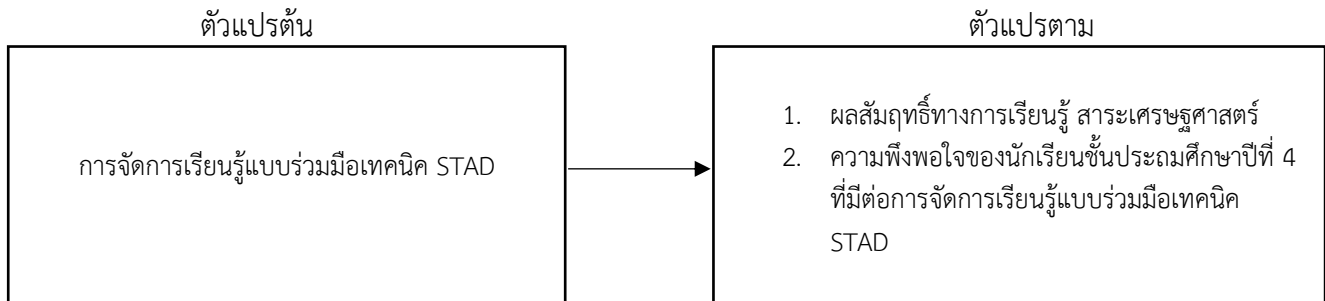
การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้จากการทดลองมาวิเคราะห์โดย ดำเนินการวิเคราะห์ ดังนี้

4.1 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สาระที่ 3 เศรษฐศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ก่อนเรียนและหลังเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD โดยหาค่าที่แบบไม่อิสระ (t-test for Dependent Samples)

4.2 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สาระที่ 3 เศรษฐศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หลังเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD กับเกณฑ์ร้อยละ 70 โดยหาค่าที่แบบกลุ่มเดียว (One sample t-test)

4.3 วิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ต่อการจัดการเรียนรู้รายวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สาระที่ 3 เศรษฐศาสตร์ แบบร่วมมือเทคนิค STAD โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

จากการศึกษาวิจัย พบว่า

1. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สาระเศรษฐศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน ด้วยการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สาระเศรษฐศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่จัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สาระเศรษฐศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หลังเรียนด้วยการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD กับเกณฑ์ ร้อยละ 70

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สาระเศรษฐศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หลังเรียนด้วยการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD สูงกว่าเกณฑ์ ที่ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3. ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สาระที่ 3 เศรษฐศาสตร์

ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค STAD ในภาพรวมอยู่ในระดับพึงพอใจมาก

อภิปรายผล

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สาระที่ 3 เศรษฐศาสตร์ ของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่จัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD หลังเรียน สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ที่ผู้วิจัยเลือกนำมาใช้พัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เป็นการจัดการเรียนรู้โดยแบ่งเป็นกลุ่มเพื่อให้นักเรียนทำกิจกรรมร่วมกันดังที่ สลาวิน (Slavin, 1990) กล่าวว่า การเรียนแบบร่วมมือคือวิธีการสอนอีกแบบหนึ่ง ซึ่งกำหนดให้นักเรียนที่มีความสามารถต่างกันทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มเล็กๆ เทคนิค STAD มีจุดเด่นคือ การเสริมแรงด้วยการให้รางวัลของกลุ่มที่ประสบความสำเร็จ ซึ่งความสำเร็จนั้นได้มาจากการทำคะแนนกลุ่มสูงสุด โดยเกิดจากการทำแบบทดสอบสมาชิกรายบุคคล แล้วนำผลการทดสอบมาเฉลี่ยเป็นคะแนนกลุ่ม แล้วจึงนำมาคิดเป็นคะแนนพัฒนาเมื่อทำแบบทดสอบครั้งต่อไป ด้วยนักเรียนอยู่ในวัยที่ให้ความสำคัญแก่เพื่อน เมื่อเข้ามาเป็นสมาชิกกลุ่มเดียวกันนักเรียนจึงต้องการการยอมรับจากเพื่อน จึงทำให้เกิดความรับผิดชอบและเกิดการร่วมมือกันในกลุ่มเพื่อให้กลุ่มประสบความสำเร็จนำไปสู่ความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้เรียน เทคนิค STAD จึงมีส่วนช่วยให้นักเรียนมีบทบาทเป็นทั้งผู้สร้างและผู้แบ่งปันความรู้มากกว่าเป็นผู้รับความรู้จากครู ทำให้นักเรียนมีความสุขและมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดี เป็นเพราะผู้วิจัยจัดการเรียนรู้โดยเตรียมแผนการจัดการเรียนรู้ที่จัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ด้วยการเรียงลำดับจากบทเรียนที่ง่าย ไปสู่บทเรียนที่มีความยากและมีรายละเอียดเพิ่มขึ้น และบทเรียนที่มีเนื้อหาซับซ้อนขึ้น ภายในแผนการจัดการเรียนรู้ประกอบด้วยคำชี้แจง จุดประสงค์การเรียนรู้ ใ้ความรู้กิจกรรม และแบบทดสอบท้ายบทซึ่งใช้วัดความรู้ความเข้าใจของนักเรียนได้นอกจากจะทำให้นักเรียนเข้าใจบทเรียนมากขึ้นแล้ว ยังช่วยในเรื่องความแตกต่างระหว่างบุคคล และทำให้นักเรียนได้มีโอกาสฝึกฝนอย่างเต็มที่ ซึ่งช่วยเสริมให้ทักษะคงทนและนำไปสู่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดี สอดคล้องกับงานวิจัยของ ต่อศักดิ์ บุญพิมล (2559) ได้ศึกษาการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ประคบหนังสืออ่านเพิ่มเติม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เรื่อง พระพุทธศาสนา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสุนารี นวลจันทร์ (2562) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ และความสามารถในการทำงานกลุ่ม เรื่อง ระบบจำนวนจริงโดยการเรียนแบบร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับเกมคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นเหตุสนับสนุนได้ว่าการเรียนด้วยวิธีการเรียนแบบร่วมมือเทคนิค STAD มีความสามารถในการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนกับเกณฑ์ พบว่า หลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ที่เป็นเช่นนี้เนื่องจากการเรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ STAD นักเรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้ทั้ง 5 ขั้นตอนอย่างครบถ้วน ผู้เรียนสร้างความรู้ด้วยตนเองโดยใช้กระบวนการทำงานของรูปแบบกลุ่มร่วมมือ STAD ร่วมกับการเรียนรู้และได้ลงมือปฏิบัติจริงจนสามารถหาคำตอบได้ด้วยตนเอง ส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาค้นคว้าของ วลัยยา บุญอากาศ (2556) ได้ศึกษาผลการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และทักษะการคิดวิเคราะห์วิชาคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัยพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังเรียนแบบร่วมมือเทคนิค STAD สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และอิศรา รุ่งอภิญา (2558) การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องชนิดของประโยค ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่จัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับแบบฝึก ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องชนิดของประโยค ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา

ปีที่ 2 ที่จัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับแบบฝึก หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค STAD ในภาพรวมอยู่ในระดับพึงพอใจมาก ดังนี้

ด้านความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD นั้น เมื่อวิเคราะห์แบบสอบถามความคิดเห็นทั้งในด้านบรรยากาศการจัดการเรียนรู้ ด้านบทบาทที่ครูมีต่อการจัดการเรียนรู้ และด้านกิจกรรมการเรียนรู้ นั้น โดยภาพรวมนักเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับพอใจมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านจะพบว่า ด้านบรรยากาศการจัดการเรียนรู้ นักเรียนเห็นด้วยมากเป็นลำดับที่ 1 รองลงมาคือด้านบทบาทที่ครูมีต่อการจัดการเรียนรู้และลำดับสุดท้าย คือ ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ เมื่อพิจารณาในด้านบรรยากาศการจัดการเรียนรู้เป็นรายประเด็น ประเด็นที่นักเรียนเห็นด้วยมากเป็นลำดับที่ 1 คือ นักเรียนมีความสุขกับการเรียน เพราะนักเรียนมองเห็นโอกาสประสบความสำเร็จดังที่ ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์ (2552) ได้กล่าวไว้ว่า การจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือกันแบบ STAD จำเป็นต้องมีองค์ประกอบที่สำคัญ คือ โอกาสประสบความสำเร็จซึ่งสมาชิกในกลุ่มไม่ว่าจะอยู่ในระดับเก่ง ปานกลางหรืออ่อน ทุกคนล้วนมีโอกาสประสบความสำเร็จอย่างเท่าเทียมกัน และประเด็นที่นักเรียนเห็นด้วยเป็นลำดับสุดท้าย คือ สภาพแวดล้อมในชั้นเรียนเอื้อต่อการเรียนรู้ เพราะเป็นการจัดกิจกรรมเรียนรู้ร่วมกัน นักเรียนจึงมีความสนใจที่จะพูดคุยแลกเปลี่ยนกันอย่างสนุกสนานและกระตือรือร้นที่จะช่วยเหลือกันเพื่อให้กลุ่มประสบความสำเร็จ

ด้านบทบาทที่ครูมีต่อการจัดการเรียนรู้ ประเด็นที่นักเรียนเห็นด้วยมากเป็นลำดับที่ 1 คือ ครูมีความเป็นกันเองกับนักเรียน เพราะครูคือผู้จัดกิจกรรมการเรียนการสอน ครูจึงต้องคอยเสริมกำลังใจทั้งทางด้านวิชา ทักษะ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งในการสร้างบรรยากาศให้เกิดการเรียนรู้ และประเด็นที่นักเรียนเห็นด้วยเป็นลำดับสุดท้าย คือ ครูใช้สื่อที่น่าสนใจและหลากหลาย เพราะแบบฝึกที่ดีจะต้องช่วยเสริมทักษะให้กับผู้เรียน เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ศึกษาด้วยตนเอง ตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคล และควรเป็นสิ่งที่นักเรียนคุ้นเคย

ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ประเด็นที่นักเรียนเห็นด้วยมากเป็นลำดับที่ 1 คือ นักเรียนมีโอกาสซักถามเพื่อนและครูเมื่อไม่เข้าใจ เพราะเมื่อนักเรียนแบ่งกลุ่มแล้วก็มีข้อสงสัยและไม่สามารถสรุปผลร่วมกันในกลุ่มได้ การซักถามจึงช่วยทำให้นักเรียนเกิดความรู้ความเข้าใจในเรื่องที่นักเรียนไม่เข้าใจเป็นอย่างดี อีกทั้งการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค STAD ที่เน้นความสำคัญของการเรียนเป็นกลุ่มและฝึกความรับผิดชอบต่อส่วนรวมเพื่อความสำเร็จของกลุ่ม ซึ่งทำให้สมาชิกระดับเก่ง ต้องช่วยสอนสมาชิกระดับอ่อน ซึ่งช่วยให้แต่ละกลุ่มมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน และประเด็นที่นักเรียนเห็นด้วยเป็นลำดับสุดท้าย คือนักเรียนเกิดกระบวนการคิดและตัดสินใจอย่างมีเหตุผล

องค์ความรู้ใหม่

การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD เป็นการจัดการเรียนรู้ที่มีส่วนช่วยพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ได้ ซึ่งตอบสนองตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ที่มีการกำหนดให้ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ได้ศึกษาและปฏิบัติตนตามสถานภาพ บทบาท สิทธิหน้าที่ ในฐานะพลเมืองดีของท้องถิ่น จังหวัด ภาค และประเทศ รวมทั้งได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมตามขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรมของท้องถิ่นตนเองมากยิ่งขึ้นได้ศึกษาเปรียบเทียบเรื่องราวของจังหวัดและภาคต่างๆ ของประเทศไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน ได้รับการพัฒนาแนวคิดทางสังคมศาสตร์ เกี่ยวกับศาสนา ศิลปธรรม จริยธรรม หน้าที่พลเมือง เศรษฐศาสตร์ ประวัติศาสตร์ และภูมิศาสตร์ เพื่อขยายประสบการณ์ไปสู่การทำความเข้าใจในภูมิภาคสากลตะวันออกและตะวันตกเกี่ยวกับศาสนา คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมความเชื่อ ขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรม การดำเนินชีวิต การจัดระเบียบทางสังคม และการเปลี่ยนแปลงทางสังคมจากอดีตสู่ปัจจุบัน ด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ที่มีการเรียนรู้และการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม โดยแบ่งกลุ่มละความสามารถ และมีการสร้างแผนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ

สรุปผลการวิจัย

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สาระที่ 3 เศรษฐศาสตร์ ของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่จัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนกับเกณฑ์ พบว่า หลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค STAD ในภาพรวมอยู่ในระดับพึงพอใจมาก

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD เป็นการกำหนดให้นักเรียนที่มีความสามารถแตกต่างกันทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม เพื่อไม่ให้เกิดความวุ่นวายในการจัดกลุ่มเอง ครูควรเป็นผู้จัดกลุ่มให้นักเรียนและแจ้งรายชื่อสมาชิกแต่ละกลุ่มให้นักเรียนทราบล่วงหน้า

1.2 กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ครูควรให้นักเรียนศึกษาความรู้จากใบความรู้และเอกสารประกอบให้เข้าใจ และควรให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดทุกกิจกรรมเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ

1.3 การให้รางวัลการเสริมแรง เช่น ให้คำชมเชย รางวัลและสิ่งอื่นๆ ควรจัดเพื่อกระตุ้นให้กับผู้เรียนเพราะการเสริมแรงบางอย่างอาจจะไม่มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียนมากเท่าที่ควร

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการวิจัยเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับการใช้สื่อประกอบการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายและทันสมัย โดยเฉพาะสื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) เช่น เว็บไซต์ (Website) ยูทูบ (Youtube) เป็นต้น เพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างเสรี

2.2 ควรมีการวิจัยเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคอื่นๆ เช่น การเรียนรู้เป็นกลุ่มเพื่อนช่วยเหลือเพื่อนเป็นรายบุคคล (Team Assisted Individualization หรือ TAI) การเรียนรู้แบบเพื่อนคู่คิด (Think-Pair-Share) เป็นต้น ร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์ เพื่อค้นหารูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ช่วยพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลักภาษาไทยให้ดียิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กรมวิชาการ. (2545). *สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมในหลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544*. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์. (2552). *80 นวัตกรรมจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ*. กรุงเทพฯ: บริษัทแดเน็กซ์อินเตอร์คอร์ปอเรชั่น.
- ต่อศักดิ์ บุญพิมล. (2559). *การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ประกอบหนังสือเรียนอ่านเพิ่ม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เรื่อง พระพุทธศาสนา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม*. (ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม).
- น้ำพลอย โพธิ์ขวัญ. (2562). *ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาประวัติศาสตร์ โดยใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD ร่วมกับวิธีทางประวัติศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6*. (การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา).
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). *การวิจัยเบื้องต้น*. (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ภคนันท์ อองอาจ. (2564). *การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD เรื่อง พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5*. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี*, 9(1), 149-158.

- สุนารี นวลจันทร์. (2562). ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์และความสามารถในการทำงานกลุ่ม เรื่อง ระบบจำนวนจริงโดยการเรียนแบบร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับเกมคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4. (ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยทักษิณ).
- สุวิทย์ มูลคำ และ อรทัย มูลคำ. (2550). 19 วิธีการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความรู้และทักษะ. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ภาพพิมพ์.
- อิสรา รุ่งอภิญา. (2558). การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องชนิดของประโยค ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่จัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับแบบฝึก. (ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร).
- Slavin, R.E. (1990). *Cooperative Learning*. Boston: Allyn Bacon.

